

Stichting Pension Maaszicht biedt onderdak aan zwerfjongeren

“Wie het leven geen ideeën geeft, heeft geen idee van het leven”

Stichting Pension Maaszicht bestaat dit jaar tien jaar. Er was nogal wat voorbereiding nodig om Maaszicht te kunnen openen. De doelgroep waarop het pension zich wilde richten bestond volgens de overheid niet. Het was dus niet mogelijk om subsidie aan te vragen. Maar in de praktijk waren er wel degelijk zwerfjongeren met veelal complexe problematiek.

Joke Kurvers is bij Maaszicht werkzaam als pr-functionaris en fondsenwerver. Joke: “Pension Maaszicht geeft zijn verblijfgasten de vijf b’s. Die staan voor bed, bad, brood, begeleiding en buitenzorg.” Met buitenzorg wordt hier nazorg bedoeld. Pension Maaszicht biedt onderdak aan 30 jongeren, die tussen de 17 en 23 jaar oud zijn. Daarnaast verblijven tien jongeren in het begeleid kamerwonen-project van Maaszicht. Het verblijfsmotto is: wonen, leren en werken met als doel zelfstandig en zelfredzaam te kunnen functioneren in de maatschappij. De complexe problematiek waarmee de jongere Maaszicht binnenkomt ligt meestal op het gebied van het niet hebben van huisvesting, omgaan met financiën (schulden, inkomen, werk) en de lichamelijke en geestelijke gezondheid. In het laatste

geval is er vaak een achtergrond van blowen en soms is er sprake van verslaving aan drugs. Volgens Joke Kurvers kunnen jongeren op verschillende manieren bij Maaszicht belanden. “Achter het Centraal Station staat bijvoorbeeld een reclamebord dat zwerfjongeren die wat met hun leven willen gaan doen uitnodigt ons te bellen,” aldus Joke. En zij vervolgt met: “En dan is er natuurlijk de mond-op-mond reclame die voor de nodige binnenkomers zorgt. Ook zijn er meldingen via een maatschappelijkwerker. Verwijzingen vinden ook plaats vanuit instellingen voor Jeugdzorg (de 17-jarigen), de justitiële inrichtingen en soms ook direct via Justitie.” Het is moeilijk om een goed beeld te krijgen over de grootte van de doelgroep waar Maaszicht zich op richt.

Seksueel misbruik

Grote krantenkoppen geven zeer regelmatig aan dat kinderen gebruikt worden voor het seksuele genot van de volwassenen. 95% Van de meisjes, die in Maaszicht opgevangen worden, is seksueel misbruikt vaak vanaf zeer jonge leeftijd. Ook een zeer groot aantal van de jongens heeft hiermee te maken gehad: “Mijn stiefvader verkrachtte mij toen ik vier jaar was, ik mocht niets tegen mijn moeder zeggen, want anders zou hij me vermoorden. Hij ging hier wekelijks soms tweewekelijks mee door tot ik dertien jaar was. Toen kwam het uit, want ik was wel een heel moeilijk jongetje geworden. Er werd thuis een half uur over gesproken, daarna beloofde mijn stiefvader beterschap en mocht ik er niet meer over praten. Over mijn frustraties, mijn boosheid en mijn verdriet werd niet gesproken. Ik ben weggelopen en heb daarna tien internaten en tehuizen van binnen gezien. Nu probeer ik in Maaszicht mijn diploma’s te halen, de eerste heb ik binnen en zit ik op een vervolopleiding.

Bron: www.maaszicht.nl

“Landelijk wordt het aantal zwerfjongeren geschat op 3500, in Rotterdam ligt het geschatte aantal tussen de 300 en 700. En dat terwijl het aantal bedden voor de opvang van deze groep in heel Nederland slechts 320 bedraagt,” vervolgt ze. Tot de doelgroep zou ook een aantal van 700 moeilijk opvoedbare kinderen (tot 18 jaar) kunnen worden gerekend die nu zonder justitiële status of veroordeling in een justitiële inrichting verblijven. Deze kinderen kunnen (nog) niet zelfstandig gaan wonen, hebben nog begeleiding nodig. “Dit is zorgelijk. Jongeren die eigenlijk niets gedaan hebben komen terecht in een justitiële inrichting. De opvang binnen de jeugdzorg is te weinig en dreigt te worden overbelast”. Ook is het zo dat jongeren die in aanraking komen met het criminele circuit of prostitutie vaak

'bescherming' krijgen vanuit het criminele circuit en buiten de zorg en opvang worden gehouden.

De cijfers van het jaar 2003 laten zien dat van alle binnenkomers bij de intake 54% ja zegt op de vraag of ze wel eens een delict hebben gepleegd. Vaak gaat het om lichte vergrijpen, zoals winkeldiefstal. Acht procent van de jongeren komt direct uit detentie. Hun dak- en thuisloosheid wordt daarmee doorbroken. Eerder dit jaar pleitten diverse organisaties, waaronder bureau Jeugdzorg en de Raad voor de Kinderbescherming, voor meer aandacht voor en behandeling van de psychische en psychiatrische problematiek bij jongeren. "Ook Maaszicht heeft wachtlijsten" antwoordt Joke.

De verblijfsduur van de jongere bij Maaszicht loopt uiteen van 10 maanden tot 2, zelfs 3 jaar. "Het is het beleid van Maaszicht om geen jongeren op te nemen met een psychiatrische indicatie of met een duidelijke verslaving aan harddrugs. Maar helemaal voorkomen dat dit toch gebeurt kun je niet. De betrokken instellingen naar wie wij ze

willen doorverwijzen kampen zelf ook met wachtlijsten," zegt Kurvers.

Gemiddeld stroomt jaarlijks zeventig procent van de jongeren op positieve wijze uit.

Elke nieuwe gast doorloopt bij Maaszicht een intake die uit minstens twee gesprekken bestaat. In het laatste gesprek moet de jongere aan kunnen geven wat hij verwacht van zijn verblijf in Maaszicht. Na opname start de intakefase die vier tot zes weken duurt. Dit is een periode van observatie, zaken regelen en afspraken maken. In dat laatste gesprek dat na zes weken wordt gehouden moet duidelijk worden of de jongere in kwestie over voldoende motivatie beschikt om met Maaszicht verder in zee te gaan. Er worden dan individuele afspraken gemaakt met de jongere. En op die afspraken wordt de jongere dan zonodig aangesproken, want "afpraak is afspraak". Eventueel kunnen er sancties volgen als blijkt dat herhaaldelijk de hand wordt gelicht met hetgeen toch duidelijk was afgesproken. Zeker in het begin wordt er gewerkt aan praktische zaken: er wordt geholpen

met een uitkering, inschrijving bij de gemeente, de post enzovoorts. Hierdoor worden de voorwaarden opgebouwd voor het zelfstandig wonen. In het begin is er ook een observatieperiode, waarin de jongeren worden geobserveerd. Ook het gebruik van alcohol en drugs wordt in kaart gebracht. Vaak wordt door de jongeren niet onderkend dat het gebruik van (soft)drugs of alcohol een probleem kan zijn. Toch worden de jongeren gestimuleerd om het gebruik te verminderen, en er worden duidelijke afspraken gemaakt over het stoppen van het gebruik. Dit kan een voorwaarde voor behandeling zijn. De kern van het verblijf van de jongere bestaat enerzijds uit een stuk dagbesteding en daarnaast uit scholing of werken ofwel werkervaring opdoen. Die dagbesteding betekent allereerst een normaal dag- en nachtritme opbouwen. Pas daarna kan aandacht geschonken worden aan de verdere invulling van de dag. Dat kan via diverse trajecten, zoals bijvoorbeeld het volgen van een cursus, in combinatie met sport. Ofwel een training sociale vaardigheden, het aanleren

Het dagboek van Carlos

Carlos zit sinds drie weken in Maaszicht. De sociale dienst had hem aangemeld en na een intakegesprek kon hij vrij snel terecht. Hij wil in Maaszicht leren op eigen benen te staan, een eigen huis en weer naar school. Ik wil groepsleider in een tehuis worden. Voor het echter zover is moet er veel gebeuren:

"Ik ben om 9.00 uur opgestaan en heb eerst ontbeten en mijn lunchpakket klaargemaakt. Eerst moet ik mij bij de deelgemeente laten inschrijven op het adres van Maaszicht. Nu ik een adres heb kan ik een afspraak maken bij de sociale dienst om een uitkering aan te vragen. Zonder uitkering kan ik hier niet blijven wonen.

Bij de sociale dienst stuurden zij me naar het arbeidsbureau, want ook daar moet je voor je uitkering ingeschreven staan. Toen ontdekte ik dat ik geen legitimatiebewijs had. Maar ik had ook

nog geen geld. Zonder legitimatiebewijs kon ik mij niet inschrijven bij het arbeidsbureau en kan ik geen uitkering krijgen.

Terug naar Maaszicht. Lopend want ik heb geen strippenkaart en nu mag ik niet meer zwart rijden. Stiekem toch zwart gereden, gelukkig geen bekeuring. In Maaszicht een gesprek met Johan. Er is een Maaszicht bijstandspot en daar krijg ik geld van voor een legitimatiebewijs. O, jee ik heb ook geen pasfoto's.

Weer naar Johan. Ik krijg een briefje om naar de fotograaf op de hoek te gaan en op rekening pasfoto's te laten maken. Inmiddels is het al twee uur geweest en lukt het mij niet meer om naar de gemeente te gaan om een legitimatie te halen. Dat moet morgen en dan moet ik weer naar het arbeidsbureau, de sociale dienst enzovoorts. Volgende week heb ik een gesprek met de scholingscoördinator voor een opleiding en intussen schrijf ik mij in bij een uitzendbureau voor een tijdelijk baantje. Voor dat alles is geregeld ben je zo een maand verder en dan pas kan ik stappen zetten naar een werkelijk nieuw begin."

Bron: www.maaszicht.nl

In 1997 werden vijftig kinderen doodgeslagen

Veel jongeren in Maaszicht zijn ernstig mishandeld. Deze mishandeling heeft gelukkig niet tot de dood geleid, zoals vijftig andere kinderen in het jaar 1997. Wel hebben zij psychosociale schade geleden want...

Wat kun je als vierjarige doen als je vader zijn pistool tegen je hoofd zet en zegt dat je waardeloos bent alvorens je een flink pak slaag te geven. Dan loop je als je tien jaar bent weg, je komt vrienden tegen, vrienden van de straat, die spannende maar verkeerde dingen doen. Zij geven je iets waardoor je je problemen kunt vergeten en dan... wordt je opgepakt door de politie. Je vader wordt gebeld. Hij komt je ophalen, want tenslotte is hij verantwoordelijk, maar hoewel hij je meeneemt naar buiten, gooit hij je, zodra jullie de hoek om zijn tegen de muur en zegt, je nooit meer te willen zien. Daar sta je dan als tienjarige. Deze jongen heeft in Maaszicht na een gevangenisstraf van anderhalf jaar zijn leven verbeterd. Hij verkoopt artikelen aan de deur en voorziet in zijn eigen inkomsten, woont in een project van begeleid wonen en probeert er op zijn manier wat van te maken.

bron: www.maaszicht.nl

van hoe je met anderen kunt samenwerken en ook, hoe je kunt leren aardig en beleefd te zijn tegen de klant die je in een restaurant moet bedienen. Maaszicht heeft een eigen project voor zijn jongeren in restaurant "Millers" op de Voorhaven in Delfshaven. Ook sollicitatietraining is een onderdeel van een werkervaringstraject. Verder geeft Maaszicht zelf het zogeheten STP - programma aan jongeren. Jongeren van 17 en 18 jaar kunnen dan bij Maaszicht een scholings- en trainingsprogramma volgen. Ook zijn er contacten met Werkstad, een organisatie die zich in Rijnmond toelegt op arbeids(re-)integratieprojecten.

De jongeren bij Maaszicht komen uit alle lagen van de bevolking. Soms worden leerproblemen of andere problemen niet op tijd onderkend door de ouders of school. Hierdoor komen kinderen vaak later in de problemen. Als problemen tijdig hadden worden onderkend en naar een oplossing was gezocht, hadden veel van de latere problemen voorkomen kunnen worden. Ouders staan bij de opvoeding van hun kinderen vaak onder druk van wat de maatschappij van hen verwacht, waardoor soms de problemen van kinderen niet worden onderkend. "Ook ouders moeten leren", aldus Joke Kur-

vers. Maaszicht krijgt vaak te maken met de 'uitvallers'. Maaszicht probeert in het traject een opening te zoeken naar de familie, om zo het sociale netwerk van de jongeren op te bouwen en te handhaven.

De jongeren bij Maaszicht zijn nog jong genoeg om te leren. Iemand die in de problemen is geraakt en dakloos is geworden, is zeker nog niet afgeschreven. Bij Maaszicht wordt ook ingegaan op de talenten van jongeren, en worden de jongeren gestimuleerd om deze mogelijkheden te benutten. Er wordt gekeken naar de jongeren en de toekomst die ze hebben. Er is ruimte voor de leuke dingen: sporten, barbecue, muziek, vakantie, theater. De jongeren wordt er op gewezen dat Rotterdam veel voorzieningen heeft. "We leren de jongeren dat de drempels niet zo hoog zijn. Gebruik de dingen die de stad biedt." Maaszicht is gevestigd in een voormalig klooster. In de spreekkamer is er uitzicht op de tuin. Een van de muren in de kamer dient als graffiti-wall waar vertrekkende jongeren berichten achterlaten. Eén van de berichten: "Wie het leven geen ideeën geeft, heeft geen idee van het leven."

Bas van Bellen / Ton Hensing
Fotografie: Pension Maaszicht

Keien & Bouwstenen

Jongeren van de straat ontmoeten hun idolen

Eind november verschijnt: 'Keien & bouwstenen', een uniek boek van Pension Maaszicht. Een boek over de straat en ambities. Over dromen en problemen. Over bijzondere ontmoetingen en nieuwe mogelijkheden. Vastgelegd in 14 openhartige en inspirerende gesprekken tussen jongeren van de straat en hun idolen.

De ontmoetingen bieden een ontwapenende blik op zwerfjongeren. Verrassing en verbazing voeren de boventoon als de jongere ontdekt soms op zijn idool te lijken. Waardering bij de bekende Nederlander groeit als hij hoort uit welk diep dal de jongere komt. Uit alle ontmoetingen blijkt dat met de juiste aandacht en begeleiding enorme stappen kunnen worden gezet naar een nieuw begin, een positieve toekomst.

Beleef de straat, ontdek de andere kant van zwerfjongeren en bekende Nederlandse idolen zoals Frédérique Spigt, Martin Gaus, Dirk Kuyt, Pieter Storms, Patty Brard, Herman den Blijker en Humberto Tan.

Zie de uitdagingen en lees de mogelijkheden. 96 full colour pagina's vol verdriet, lol, vriendschap, ambitie en hoop. Een fantastisch vormgegeven boek, genaaid gebonden in een luxe kartonnen band. Een boek om even bij stil te staan. Persoonlijk, betrokken maar vooral verrassend. Een mooi geschenk.

U kunt 'Keien & Bouwstenen' voor € 17,50 bestellen bij Joke Kurvers, Stichting Pension Maaszicht. 010 - 243 41 41 of via de e-mail: vrienden@maaszicht.nl.